

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i psykologi,

240 högskolepoäng

Den allmänna studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 27 mars 2007 (uppdaterad 2013-05-27, 2015-12-14 dnr U2015/862).

1. Utbildningens mål

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom det psykologiska kunskapsområdet samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Utbildning på forskarnivå i psykologi syftar också till att utveckla doktorandens förmåga att omsätta uppnådda vetenskapliga färdigheter och kunskaper i fortsatt forskningsarbete eller i annat kvalificerat yrkesarbete. Doktoranden ska ha tillägnat sig god kunskap om planering och genomförande av forskningsprojekt. Utbildningen ska även utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Utbildningen på forskarnivå ska bidra till internationella kontakter, medverka vid internationella konferenser och eventuell vistelse vid utländskt lärosäte.

För att erhålla examen på forskarnivå i psykologi ska de krav som finns angivna i högskoleförordningen, examensordningen angående examina på forskarnivå vara uppfyllda liksom utbildningens specifika mål vilka anges nedan.

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och systematisk förståelse av kunskapsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del forskningsområdet
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera forskningsarbeten,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i psykologi krävs även följande:

- fullgjorda kurser om minst 90 högskolepoäng i psykologi på grundnivå samt
- minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, varav kurser om minst 15 högskolepoäng i vetenskaplig metod samt uppsats om minst 15 högskolepoäng, eller
- på annat sätt förvärvade kunskaper vilka motsvarar ovan krav

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i psykologi sker i regel genom särskild utlysning.

Urval bland sökande skall enligt HF 7 kapitel ske med hänsyn till förmåga att klara utbildningen. Som underlag för denna bedömning används den avhandlingsplan som ska medfölja ansökan, tidigare uppsatser och utbildningsmeriter, samt intervju för att bedöma den sökandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå.

I avhandlingsplanen ska den sökande beskriva sitt avhandlingsprojekt. Denna plan bedöms utifrån följande kriterier: a) om frågeställningarna är väl beskrivna och förankrade i aktuell forskning, b) om den visar förmåga att utveckla/pröva begrepp och teorier, c) visar förutsättningar för teoriutveckling och/eller tillämpbarhet, d) anger adekvata metoder för insamling och analys av data, samt e) är realistisk med avseende på genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå. Planen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges i avhandlingsplanen

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Beslut om antagning fattas av prefekt.

Doktoranden kan tillgodoräkna tidigare högskoleutbildning om en individuell ansökan om tillgodoräknande tillstyrks. Beslutet om detta fattas av prefekt i samband med att den individuella studieplanen upprättas, dock inte senare än sex månader efter antagning till utbildning på forskarnivå. Tillgodoräknandet innebär ett beslut om att studietiden förkortas med motsvarande antal högskolepoäng. Detta skall dokumenteras i den individuella studieplanen jämte antalet tillgodoräknade högskolepoäng. En doktorand kan dock inte tillgodoräkna sig fler högskolepoäng än motsvarande två års heltidsstudier.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i psykologi omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Avhandlingen omfattar 150 högskolepoäng och kursdelen 90 högskolepoäng. I normalfallet avläggs licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i högskoleförordningens examensordning avseende licentiatexamen, är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras löpande och dels av eget forskningsarbete som leder fram till en vetenskaplig avhandling. Doktoranden förväntas även att inom ramen för sin utbildning bidra till institutionens gemensamma aktiviteter.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 90 högskolepoäng varav 45 högskolepoäng skall vara metodkurser. Samtliga doktorander ska även genomföra en kurs motsvarande 5 högskolepoäng i grundläggande högskolepedagogik. Övriga kurser bestäms i samråd med handledare.

4.2 Avhandling och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden skall föra kunskapen inom forskningsområdet framåt. Doktoranden förväntas avrapportera hur avhandlingsarbetet fortskrider vid institutionens seminarier.

Avhandlingen ska i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive seminarium. Doktorsavhandlingen samt försvaret av denna bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd av en betygskommitté.

5.Handledning

Två eller flera handledare ska utses av prefekt senast en månad efter att doktorand antagits vilket ska anges i den individuella studieplanen. En av dem utses till huvudhandledare och övriga benämns biträdande handledare. Handledarna skall vara anställda eller via uppdragsavtal vara knutna till universitetet. Huvudhandledaren ska vara anställd vid Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet och ha minst docentkompetens. Minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning. Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som anges i *Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten* vilket ska framgå i den individuella studieplanen. Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

6. Individuell studieplan

För varje doktorand ska en individuell studieplan (ISP) upprättas i samband med antagningen. Studieplanen fastställs av prefekt efter samråd med doktoranden, handledarna och doktorandexaminator. Den individuella studieplanen ska följas upp kontinuerligt. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Doktoranden, handledare, doktorandexaminator och prefekt ska skriftligen intyga att de samtycker till innehållet.

6.1 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

7. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, styrdokument vid Göteborgs universitet och vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningar vid Psykologiska institutionen.

Uppgifter om aktuella regelverk finns tillgängligt via universitetets hemsidor.